

Vybrané aspekty rozvoje zpravodajských oborů v podmínkách strategické vojenské zpravodajské služby

Vojenské zpravodajství prošlo v několika málo letech poměrně zásadními proměnami. Rozhodujícími byl vznik nových legislativních podmínek jeho existence, úprava zpravodajské činnosti a rozšíření parlamentní kontroly na rozvědnou složku. K uvedeným změnám se však váží i jiné, které představují nikoli pouze reakci na změnu zákonů a organizační struktury. Za nejvýznamnější je nutno považovat postupné hledání takového modelu fungování zpravodajské činnosti služby, který by byl odrazem změněných geopolitických podmínek, a od nich se odvíjejících změn mezinárodně-politické a bezpečnostní situace v euroatlantickém prostoru.

Úvod

Vojenské zpravodajství se nachází v situaci, kdy je zřejmá nezbytnost částečného ustoupení od zpravodajské činnosti proti jasně vymezeným cílům a respektování nových bezpečnostních fenoménů, při současném nepodlehnutí vlivu sekuritizace řady témat a zachování si tak schopnosti působit proti významným státním aktérům.

Nedá se konstatovat, že Vojenské zpravodajství je v pozici, ve které by se mohlo obrátit na některou další zpravodajskou službu či služby a od ní či nich beze zbytku přejímat zkušenosti a zavádět je do své praxe. Zpravodajská komunita na celém světě, avšak především v zemích, které jsme si zvykli označovat jako demokratické či západní, prokázala, že svou dosavadní činností není schopna beze zbytku plnit úkoly, pro které existuje tak, aby byla stejně účinná jako v době bipolárně rozděleného světa.

Bylo by zavádějící se domnívat, že právě Vojenského zpravodajství se tyto záležitosti netýkají, že právě ono má zcela (!) jasno v tom, kde se nachází jeho místo v systému české zpravodajské komunity, ale i spojeneckých zpravodajských orgánů. Diskuze o tomto by neměla směřovat k „likvidaci“ tradičního pojmání protivníků v jednotlivých segmentech rozvědné a kontrarozvědné činnosti služby, ale v důsledné specifikaci zaměření činnosti těchto dvou složek při zohlednění zejména personálních, odborných, ale i zdrojových možností.

Podmínky existence a činnosti každé demokratické zpravodajské služby jsou určovány motivy vedoucími k jejímu vzniku a následně stanovením úkolů, které má plnit. Tyto se postupem času a působením nejrůznějších vlivů mění, nicméně základní podstata činnosti by měla být dána původními záměry zřizovatele při zohlednění aktuálních a predikovaných bezpečnostních hrozeb. Pokud tomu tak není, zpravidla se vytvářejí podmínky umožňující snižování výkonnosti služby, služba se začíná „sama úkolovat“ a začíná podléhat vnějším vlivům, které ji zpravidla vedou mimo jí vymezený rámec požadované činnosti.

K naplňování smyslu existence Vojenského zpravodajství je nezbytné trvale hledat takovou zpravodajskou kvalitu, která by nejlépe zohledňovala původní úmysl zřizovatele a přitom reagovala na aktuální požadavky oprávněných adresátů zpravodajských výstupů.

V návaznosti na potřeby oprávněných adresátů produktů činnosti zpravodajských služeb dochází k prioritizaci v zaměření jejich činnosti tak, aby tato vytvářela co nejvhodnější podmínky

k naplnění předmětných potřeb. Důsledkem této prioritizace dochází k přirozenému jevu, kdy se některé zpravodajské obory rozvíjejí cíleněji a dynamičtěji a jiné naopak „zakrňují“.

Jelikož je činnost zpravodajských služeb jednou z činností státu, je zcela pochopitelně limitována přidělenými materiálními a personálními zdroji. K zajištění co nejefektivnějšího využití těchto omezených zdrojů je potřeba zabezpečit rozvoj těch zpravodajských oborů, které budou rozhodující pro zpravodajskou činnost vedenou v souladu s aktuálními a predikovanými bezpečnostními hrozbami, potřebami ochrany především strategických a životních zájmů státu, stejně jako zájmem naplňovat jeho ambice v oblasti zahraniční politiky.

Nezbytnou součástí transformace národní strategické vojenské zpravodajské služby v podmínkách České republiky je i vymezení perspektivních zpravodajských oborů, jejichž rozvoj umožní vytvoření a dlouhodobé využívání schopností v souladu s požadavky na zpravodajskou činnost v prognózovaném bezpečnostním prostředí a širokém spektru operací vedených ozbrojenými silami.

Předkládaný příspěvek se svým obsahem nevztahuje výlučně na samotné Vojenské zpravodajství jako jednu ze tří zpravodajských služeb České republiky, ale na činnost vojenského zpravodajství na politicko-vojenské úrovni při zohlednění národních specifik, avšak při vědomí nezbytnosti zapojení do aliančních a unijních zpravodajských aktivit.

Doktrinální dokumenty

Ze základních doktrinálních dokumentů v oblasti bezpečnosti a obrany, kterými jsou Bezpečnostní strategie České republiky a na ni navazující Vojenská strategie České republiky, je dostatečně zřejmý význam vojenského zpravodajství pro naplňování jejích politicko-vojenských ambicí. Máme-li však hovořit o rozvoji vojenského zpravodajství v dlouhodobějším horizontu a o vymezení prioritovaných zpravodajských oborů, pak je potřebné vzít za základ některý z již existujících materiálů, který použitelným způsobem provádí predikci nejen vývoje bezpečnostního prostředí ve světě, charakter budoucích konfliktů a způsob vedení budoucích vojenských operací, ale též naznačuje nezbytný potenciál, který bude možné využít v budoucích aktivitách prováděných ozbrojenými silami členských států NATO, a tudíž i České republiky. Za takový využitelný materiál lze považovat dokument „Strategická vize: Vojenská problematika“ zpracovaný štáby strategických velitelů NATO – vrchního velitele spojeneckých sil v Evropě a vrchního velitele spojeneckých sil pro transformaci (příloha MC 324/1 Final z 28.5. 2004).

Podle naznačené strategické vize bude i nadále stěžejní misí NATO poskytování kolektivní obrany, stejně jako dosud. Nicméně podstata této mise se změnila a bude se i nadále vyvíjet v souladu s potřebou přizpůsobení se Aliance novému bezpečnostnímu prostředí, kdy silnými bezpečnostními problémy 21. století bude globální hrozba terorismu, možné použití zbraní hromadného ničení a regionální nestabilita. Právě boj proti těmto hrozbám změní podstatu konfliktu a bude vyžadovat průběžné přizpůsobování se sil, koncepcí a potenciálu během nadcházejících desetiletí. Sběr zpravodajských informací, jejich analýza, šíření a sdílení bude rozhodující pro zkracování doby rozhodování mezi rozpoznáním bezpečnostního rizika a provedením požadovaného průběhu činností. [1]

Je zřejmé, že též vojenské zpravodajství jako jeden z klíčových komponentů schopností sil bude nuceno reagovat na konstatované, a dostatečně včas a v adekvátním rozsahu a kvalitě rozvíjet ty zpravodajské obory, které budou pro vedení efektivní zpravodajské činnosti v predikovaných podmínkách rozhodující.

Při využití [1] lze konstatovat, že

1. Přestože je rozsáhlá konvenční agrese vůči Alianci nepravděpodobná, k možnosti takové nové dlouhodobě vznikající hrozby nelze nepřihlížet. Aliance si může zvolit reakci na útok na bezpečnostní zájmy mimo euroatlantický region nebo intervenovat v konfliktech mezi státy s nezbytností vedení operací vysoké intenzity. Aliance si tedy musí zachovat schopnost vést intenzivní vojenské operace k zvládnutí rozsáhlejší konvenční hrozby.
2. Pokračující globalizace učiní alianční státy závislejší na širší stabilitě kdekoli na světě. Vliv regionálních nepokojů se zvýší vlivem využívání globální informační sítě k cílené podpoře nepokojů ze strany teroristických a extrémistických skupin.
3. Asymetrický boj je stále sofistikovanější a může dosáhnout hroživých účinků přístupem k nejmodernějším technologiím. To se vztahuje jak ke konvenčním způsobům vedení konfliktů, tak především k šíření zbraní hromadného ničení s rostoucím počtem státních a nestátních aktérů.
4. Nadřazenost v rozhodování závisí na přesných a včasných informacích a prostředcích k jejich bezpečné výměně a interpretaci vzájemně odsouhlaseným způsobem. Shromažďování, analýza, šíření a sdílení zpravodajských informací mezi jednotlivými státy poskytuje základní rámec, na kterém je nadřazenost v rozhodování založena. Aliance musí rozvinout potenciál k trvalému získávání zpravodajských informací a provádět sledování, průzkum a činnosti související se zjišťováním cílů na všech úrovních velení, aby bylo možné identifikovat vyvíjející se hrozby co možná nejdříve. Navíc je třeba rozvinout schopnost získávat a vytěžovat zpravodajské informace ze všech zdrojů, včetně těch, které jsou odvozeny ze systémů založených na kosmickém monitoringu a vztahují se ke komplexním, mobilním a těžko identifikovatelným sestavám cílů.

V návaznosti na výše uvedená konstatování, lze dovodit, že strategické vojenské zpravodajství bude zaměřovat svou činnost současně pro plnění úkolů ve vztahu

- k potenciálnímu ozbrojenému konfliktu vysoké intenzity (zpravidla představovaného střetem mezi státními aktéry);
- k vedení vojenských operací obecně označovaných jako nebojové, mající zpravidla dekonfliktní a stabilizační cíle, při účasti ozbrojených sil členských států NATO a EU jednotkami expedičního charakteru,
- k podílu ozbrojených sil na plnění úkolů v kontextu tzv. boje proti globálnímu a mezinárodnímu terorismu v teritoriích mimo území České republiky.

V podmínkách České republiky budou úkoly strategického vojenského zpravodajství vymezeny v rozsahu pro národní strategickou zpravodajskou službu, která je v současné době v systému zpravodajské komunity a státní správy České republiky představována Vojenským zpravodajstvím ve smyslu zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství.

Strategické vojenské zpravodajství však bude představováno nikoli pouze činností ve prospěch politicko-strategické úrovně rozhodování exekutivních složek, ale taktéž činností pro vojensko-strategickou úroveň, tedy v zájmu přípravy a vedení vojenských operací. V této oblasti jsou rozhodujícími součástmi odbor vojskového průzkumu a elektronického boje MO, zpravodajský odbor Velitelství společných sil Armády ČR a všechny zpravodajské štáby vojsk.

Zpravodajská činnost musí být cíleně realizována v souladu s motivy vedoucími ke vzniku a vlastní existenci jednotlivých zpravodajských služeb, na základě predikovaných bezpečnostních hrozeb a v souladu s potřebou oprávněných adresátů zpravodajských informačních výstupů.

Samotná zpravodajská činnost je realizována v rámci jednotlivých fází zpravodajského cyklu. Pro vlastní řízení zpravodajské činnosti je rozhodující „fáze řízení“ v rámci zpravodajského cyklu, která je nezastupitelná v důsledné reflexi zadání oprávněných adresátů, aktuálního a předikovaného vývoje bezpečnostní situace, a to při současném zpracování dosud zjištěných zpravodajsky využitelných informací a poznatků.

Je nezbytné, aby samotné řízení zpravodajské činnosti bylo realizováno prostřednictvím stanovení cílů a následné tvorby postupů, kterými bude těchto dosaženo. Vhodným způsobem je uplatnění některé z manažerských metod, kupř. rozpracování fáze řízení zpravodajské činnosti v rámci procesního řízení při respektu ke zvláštnostem doprovázejícím zpravodajskou činnost.

Legislativní kritéria

Základním vymezením zaměření pro realizaci zpravodajské činnosti jsou legislativní kritéria představující působnosti jednotlivých zpravodajských služeb České republiky, pro Vojenské zpravodajství explicitně vymezená ustanovením § 5 odst. 3 zákona č. 153/1994 Sb. Vymezením působností jednotlivým službám došlo k rozložení odpovědnosti za zabezpečování informací v jednotlivých segmentech, především bezpečnostní problematiky, mezi jednotlivé subjekty zpravodajské komunity.

Jelikož se jedná o vymezení působnosti státního orgánu, nemělo by v činnosti jednotlivých zpravodajských služeb docházet k duplicitním, resp. triplicitním činnostem v některých teritoriích či problematikách, jakkoli v praktické rovině se řada témat překrývá a záleží pouze na kvalitě národní spolupráce mezi jednotlivými službami, zda jejich činnost bude vzájemně kooperativní nebo rivalizující.

Za současného stavu absentuje silný koordinační prvek na úrovni Úřadu vlády České republiky, jelikož stávající sekretariát výboru pro zpravodajskou činnost Bezpečnostní rady státu nepředstavuje orgán, který by ve svém aktuálním postavení dokázal bezešbytku realizovat tolik potřebnou koordinační úlohu a zároveň plnit úlohu servisního prvku předsedy vlády v kontextu odpovědnosti exekutivy za činnost zpravodajských služeb.

Samotné zaměření činnosti jednotlivých zpravodajských služeb pak vychází ze stanovení tzv. vládních priorit, jejichž časová platnost je zpravidla jeden kalendářní rok. Obsahově pak tyto vládní priority jednak zohledňují aktuální stav a prognózovaný vývoj bezpečnostní situace, avšak též vybraná témata, která jsou exekutivou vnímána jako významný předmět zájmu, pro který vláda požaduje informační podporu. Pochopitelně samotné vládní priority nesmí být v rozporu se zákonnou působností jednotlivých služeb, což však nevylučuje, že na určitém tématu bude realizovat činnost více zpravodajských služeb v rámci svých zákonných kompetencí.

Pro vlastní realizaci zpravodajské činnosti je však nezbytné, aby byla stanovena zaměření zpravodajské činnosti, která budou představovat určitou vizi ve střednědobém časovém horizontu. Toto zaměření pak umožní, především v oblasti zpravodajství z lidských zdrojů (HUMINT), soustředit síly a prostředky pro vybudování kvalitního agenturního pokrytí umož-

ňujícího zabezpečování informací a poskytování služeb v souladu s požadavky na zpravodajské informace z určitého teritoria nebo o určité problematice.

Rozdíl v tomto zaměření pak bude pro rozvědnou část a kontrarozvědnou část. Rozvědná složka bude vycházet ze střednědobého zaměření zpravodajské činnosti, tj. soustředění sil a prostředků rozvědky v časovém horizontu tří až pěti let. Tento časový horizont představuje základní časový modul pro realizaci zpravodajských opatření vedoucích k adekvátnímu vytipování potenciálních lidských zdrojů, přípravu a realizaci opatření vedoucích k získání těchto osob k jednání ve prospěch zpravodajské služby.

Uvedený časový rámec představuje zároveň základní časový modul, který v rámci procesního řízení bude vytvářet podmínky pro provádění zpravodajských opatření a současně vytvoří zpětnou vazbu pro hodnocení úspěšnosti jednotlivých zpravodajských opatření, tedy vyhodnocování efektivity jejich realizace, přičemž kritériem zde nebude výlučně finanční hledisko ale poměr mezi vynaloženým časem, aktivitou operativních pracovníků, náročností realizovaných zpravodajských opatření při porovnání s kvalitou získaného agenturního pokrytí.

Pro kontrarozvědnou část není potřebné vytvářet zaměření zpravodajské činnosti ve střednědobém časovém horizontu, nýbrž postačí zaměření krátkodobější, zpravidla s roční validitou, neboť formy a metody zpravodajské práce používané kontrarozvědkou umožňují rychlejší reorganizaci sil a prostředků služby v souladu s aktuální zpravodajskou situací.

Obě zaměření zpravodajské činnosti, ať střednědobé pro rozvědku, tak krátkodobé pro kontrarozvědku, budou vycházet především z provedeného zpravodajského prognózování vedoucímu k predikci vývoje bezpečnostní situace v České republice, zájmových teritoriích a sledovaných problematikách. Zpravodajské prognózování bude vycházet nejen z obsahu informací a analýz produkovaných vlastní činností zpravodajských služeb, ale budou též zohledňovat výstupy rezortních i mimorezortních, státní i nevládních agentur a akademických pracovišť.

Specifikem pro činnost vojenského zpravodajství bude participace na informační podpoře vojensko-strategické úrovně ve vztahu k účasti jednotek Armády ČR v zahraničních operacích, kdy zpravodajské prognózování musí zohledňovat charakter budoucích ozbrojených konfliktů a především pak teritoriální předpoklad zasazení sil. Toto klade velké nároky na predikci nejen ohnisek vzniku napětí a konfliktů, ale též musí brát v úvahu politické ambice jednotlivých členských zemí NATO a EU, stejně jako těchto organizací jako celku.

Procesní řízení zpravodajské činnosti

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že procesní řízení zpravodajské činnosti bude dáno a následně rozpracována ve třech oblastech:

- působnost zpravodajské služby,
- priority stanovené vládou České republiky na určité časové období, zpravidla jeden kalendářní rok,
- úkoly stanovené *ad hoc* k zabezpečování informací ve vybraných segmentech exekutivního zájmu na základě stanovení oprávněných adresátů, zpravidla vlády či jejich určených členů.

Procesní řízení však musí rozpracovávat též oblast zaměření zpravodajské činnosti, která není primárně určena k samotnému zabezpečování zpravodajských informací, ale především k cílenému soustředění sil a prostředků zpravodajské služby, především při využívání HUMINT.

Podpurná role zpravodajských oborů

Každý ze základních zpravodajských oborů, tedy HUMINT, signálové zpravodajství (SIGINT), zpravodajství z otevřených zdrojů (OSINT) a obrazové zpravodajství (IMINT), v závislosti na stupni svého rozvoje a rozsahu používání ve zpravodajské činnosti představuje schopnost zpravodajské služby získávat data a informace nezbytné k tvorbě výstupních zpravodajských informací. Obsah náplně jednotlivých zpravodajských oborů je většinou znám, na tomto místě bych však rád upozornil na možnosti těchto zpravodajských oborů v jejich tzv. podpurné roli.

Nejvýznamnějším zpravodajským oborem je HUMINT, jelikož výlučně zpravodajstvím z lidských zdrojů lze poznávat záměry jednotlivců či zájmových skupin, jejichž jednání má či může mít vliv na chráněné zájmy v oblasti obrany a bezpečnosti.

Významnou rolí však taktéž může být využívání potenciálu HUMINT při vlivových operacích, kdy zpravodajská služba se svou činností podílí na prosazování politiky státu za jeho hranicemi paralelně s diplomatickými cestami. Zde záleží na ambicích exekutivního vedení státu, zda jsou tyto natolik autonomní, že vytvářejí potřebu budování vlivové agentury v rozhodujících společenských segmentech zájmového teritoria. Rozhodně však v kontrarozvědné oblasti je HUMINT jediným rozhodujícím zpravodajským oborem, který může vytvořit podmínky k rozpoznání činností cizí vlivové agentury proti vlastnímu státu.

SIGINT vytváří nejen možnosti pro vlastní získávání podkladů ke tvorbě vlastních informačních výstupů, ale při vhodném zacílení mu umožňuje taktéž účinnou podporu jiným zpravodajským oborům, zejména při práci s agenturou HUMINT.

SIGINT lze výhodně využít při zaměření činnosti zpravodajských pracovníků na zájmové osoby či skupiny splňující vybraná kritéria. V praktické rovině se jedná zejména o identifikaci vztahů mezi jednotlivci v zájmové skupině a monitoring aspektů ze života této komunity využitelných v další práci v rámci HUMINT. Toto využití SIGINT lze v budoucnu vnímat jako aktuální především při monitorování složení a vazeb uvnitř teroristických skupin.

Další z podpurných rolí SIGINT je jeho úloha při monitoringu rádiového provozu v lokalitě, ve které je plánována některá z operací HUMINT, především schůzková činnost s osobou jednající ve prospěch zpravodajské služby, jejichž zpravodajská hodnota je vysoce nadstandardní.

OSINT je zpravodajským oborem, který při vhodném použití dokáže vytvořit podmínky umožňující efektivnější využívání HUMINT a SIGINT. Záleží však na rozsahu, v jakém bude prvek OSINT plnit úkoly cíleného monitoringu otevřených zdrojů sloužícího k získávání podkladů pro výstupní informační produkty. Významnou pozici však může OSINT zaujímat při zaměřování agentury HUMINT, kterou budou následně rozpracována zpravodajsky relevantní témata, která se stala předmětem zájmu zejména investigativních reportérů, to především v oblastech chráněných obranným zpravodajstvím.

Při samotném využívání OSINT je zcela nezbytné opustit představu, že čím širší spektrum veřejně dostupných informačních nosičů je vytěžováno, tím efektivnější se OSINT stává.

Ve skutečnosti je potřebné provést důkladné vyhodnocení serióznosti a relevantnosti jednotlivých dostupných médií, a na základě tohoto se zaměřit pouze na vytěžování úzce specifikovaného segmentu těchto informačních bází. Rozhodující platformu pro OSINT představují především specializované zpoplatněné internetové servery.

IMINT je zpravodajským oborem, u něhož nelze v rámci českého vojenského zpravodajství předpokládat dominující postavení mezi zpravodajskými obory. U jednotek Armády ČR je zřejmé tyto nebudou nasazeny, především v zahraničních operacích, k vedení samostatné bojové činnosti, ale naopak budou zařazeny v sestavě většího úkolového uskupení. Na základě toho lze dovodit, že tzv. vedoucí národ bude disponovat zpravodajskou schopností v oboru IMINT, která bude dostatečná pro vedení vojenských operací v teritoriu zasazení sil. Proto by nebylo adekvátní, aby české vojenské zpravodajství zaměřilo svou pozornost při rozvoji tohoto zpravodajského oboru na výstavbu autonomního a informačně plně kompetentního prvku srovnatelného se službami tzv. velmocí.

IMINT v podmínkách strategického vojenského zpravodajství České republiky bude vhodné budovat v rozsahu podpůrného zpravodajského oboru, jehož využití bude především ve vztahu k HUMINT a SIGINT. Zde nutno uvést, že IMINT může vhodně sloužit nejen k cílenému zaměření agentury HUMINT a prostředků SIGINT, ale také poskytnout verifikační zpětnou vazbu k informacím získaným těmito dvěma dominantními zpravodajskými obory. V kontextu tohoto je potřebné, aby prvek IMINT soustředil úsilí svého rozvoje právě na získání schopností, které budou dostačující pro plnění dvou shora naznačených rolí a vytvořil si dostatečné podmínky k tomu, aby disponoval přístupy k obrazovým informacím takové vypovídací hodnoty, jež bude adekvátní předpokládaným úkolům.

Uvedené představuje možnosti, které budou vytvářet optimální kombinaci pro využívání širokého potenciálu všech čtyř základních zpravodajských oborů, a to zejména v rámci nezbytného vedení všezdrojového zpravodajství. Schopnost realizovat všezdrojové zpravodajství však představuje nutnost vybudovat kompetenčně silný koordinační orgán v oblasti výkonu zpravodajské činnosti, který bude při tvorbě výstupních informačních produktů rozlišovat dostatečnost poskytnutých informací či naopak bude schopen definovat úkoly zpravodajským oborům v jejich podpůrné činnosti k doprovodu získaných informací nebo jejich doplnění.

Jak je již naznačeno na počátku příspěvku, národní strategická vojenská zpravodajská služba je a bude v rozvoji uvedených čtyř zpravodajských oborů, které jsou rozhodující v jeho činnosti, omezeno finanční náročností a personálními limity.

Nedílným aspektem možného rozvoje jednotlivých zpravodajských oborů i všezdrojového zpravodajství jako celku je zdrojový rámec rezortu obrany České republiky, kdy především v posledních letech dochází k jeho trvalému snižování, a to v přímém rozporu s některými politickými deklaracemi a deklarovanými spojeneckými závazky. Vytváření zdrojového rámce pro zpravodajskou činnost musí vycházet z potřeb rozhodujících představitelů Ministerstva obrany na zpravodajské zabezpečení politicko-vojenského a vojensko-strategického rozhodování.

Samotné vedení rezortu by mělo zohledňovat zvyšování efektivity zpravodajské činnosti na strategické úrovni jako nutnou podmínku pro vedení jakékoli činnosti ozbrojených sil v době nových bezpečnostních fenoménů.

Priorizace zpravodajských oborů

V návaznosti na shora uvedená omezení pak bude možné jednotlivé zpravodajské obory při činnosti vojenského zpravodajství rozvíjet pouze v souladu s důsledně stanovenou prioritací jednotlivých oborů, která však nesmí vycházet z osobních ambicí funkcionářů či pouhého formálního stanovení těchto priorit.

Je nezbytné, aby priorizace zpravodajských oborů vycházela z vyhodnocení požadavků na informace a zpravodajských zkušeností se způsoby, jak tyto požadavky uspokojit. Na základě formulovaných poznatých potřeb lze v dlouhodobém horizontu stanovit požadavky na schopnosti jednotlivých zpravodajských oborů a tomuto přizpůsobit jejich cílený rozvoj. Je dostatečně validní, že rozhodný akcent bude muset být položen na HUMINT jako nejvhodnější způsob pro poznání záměrů protivníka. Z předchozího textu lze též dovodit i základní prioritaci ostatních zpravodajských oborů v pořadí, jak je uvádím, tj. SIGINT, OSINT a IMINT, zde však nutno míru a směr rozvoje těchto oborů odvodit z role, kterou by tyto obory měly plnit jednak v rámci všezdrojového zpravodajství a jednak omezeně jako podpora jiných zpravodajských oborů.

Nezbytným atributem by mělo být vytvoření silné koordinační pozice vybraného organizačního celku, jehož primární činností by byla samotná realizace všezdrojového zpravodajství. Tento celek by pak měl mít možnost kontinuálně vyhodnocovat podíl jednotlivých zpravodajských oborů na hlavních činnostech vojenského zpravodajství, především v oblasti informační podpory oprávněných adresátů, a vyhodnocovat tak aktuální stav a stanovovat nezbytnost a základní směry jejich rozvoje.

Zde nutno uvést, že priorizace jednotlivých zpravodajských oborů může podléhat změnám vycházejícím z rozdílných požadavků na činnost Vojenského zpravodajství jako národní strategické vojenské zpravodajské služby a zároveň v kontextu případných změn v celé zpravodajské komunitě České republiky.

Naznačený koordinační prvek by při plnění uvedených úkolů měl disponovat informačními produkty a vstupy pro jejich tvorbu analyticko-informačním pracovištěm, stejně jako by měl mít možnost zohlednit ve své činnosti vývoj požadavků oprávněných adresátů a zdrojové možnosti služby. Ve své činnosti pak bude nezbytné, aby předmětný organizační prvek disponoval pravomocí předkládat příslušnému funkcionáři variantní návrhy na realokaci finančních zdrojů (uvnitř organizační struktury) v závislosti na vyhodnocených potřebách nezbytného, resp. žádoucího rozvoje jednotlivých zpravodajských oborů.

Literatura:

- [1] Strategická vize: Vojenská problematika zpracováno štáby strategických velitelů NATO – vrchního velitele spojeneckých sil v Evropě a vrchního velitele spojeneckých sil pro transformaci (příloha MC 324/1 Final z 28. 5. 2004).